

ŠIBONJIĆ NADIRA
SUDIJA OSNOVNOG SUDA BANJALUKA

DOSTAVLJANJE PREMA ODREDBAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU

Dostavljanje se vrši prema odredbama Zakona o parničnom postupku (ZPP-a).

U postuku dostavljanja primjećeno je da su pojedina zakonska rješenja suvišna i da samo bespotrebno opterećuju postupak dostavljanja. Radi efikasnosti postupka dostavljanja bilo bi potrebno pojedina zakonska rješenja pojednostaviti odnosno čak i brisati ih.

Radi navedenog se konkretno ukazuje na čl. 345. st. 5.i 6., 346. st.2. ZPP-a.

Odredba čl. 345. st.3. ZPP-a predstavlja slučaj kada je pošiljka prethodno uručena nekom od članova porodice primaoca, nastojniku zgrade, susjedu ili licu koje radi na istom radnom mjestu kao i primalac, te u slučajevima kada se dostavljanje vrši po pravilima "dostavljanju u zamjenu" ili kada se ostavi pismena obavjest primaocu da pismeno preuzme u sudu u roku od 15 dana od isticanja obavjesti.

Probleme u praksi izazivaju navedene zakonske odredbe koje postavljaju zahtjev upućivanja još jednog pismenog obavještenja primaocu, za koje se traži da bude upućeno na istu adresu, običnom pismonosnom pošiljkom i to istog ili prvog narednog dana po izvršenoj dostavi. Praktično nije moguće da sudija ima efikasnu kontrolu dostavljanja i da naredi slanje obične pismonosne pošiljke koju propisuje st. 6. čl. 345. i st. 2. čl. 346.ZPP-a tako da ista bude odaslana istog ili prvog narednog radnog dana po dostavljanju, a organizacija poštanskog saobraćaja ne primjenjuje navedenu zakonsku odredbu niti sud može djelotvorno uticati na rad te organizacije. Dakle, odredbe su za sada neprimjenljive i izazivaju nepotrebna odlaganja u postupku jer će dostava biti uredna samo onda kada je pismeno uručeno primaocu lično. Svi drugi slučajevi dostavljanja vezani su za pristanak i aktivnost primaoca bez kojih sud nema mogućnost da utvrdi urednost i blagovremenost u dostavljanju.

Prema tome, potrebno je izmijeniti čl. 345. st. 6. ZPP-a i 346.st.2. ZPP-a na taj način što bi izmjenama bile brisane navedene odredbe jer je suvišno da se pismeno obavještenje šalje i putem pošte jer se nepotrebno ponavljaju radnje a i postavlja se pitanje svrhe ovakve radnje a ovo naročito kada je u st. 1. čl. 346. ZPP-a propisano da se dostava smatra izvršenom protekom 15 dana od dana dostavljanja pismenog obavještenja.

U čl. 348. st.3. ZPP-a potrebno je izmijeniti navedeni stav. Postavlja se pitanje da li je potrebno istovremeno objavljivanje na OTS i u dnevnim novinama uz navođenje sadržine pismena koje se dostavlja. Takođe je potrebno precizno definisanje od kada teče rok iz st. 4. (15 dana) da li od dana objavljivanja na OTS ili objavljivanja u dnevnim novinama. Izmjena bi trebala ići u pravcu da se dostavljanje vrši samo objavljivanjem na OTS ili uz objavljivanje na OTS oglašavanjem samo obavještenja o postojanju pismena koje se ima dostaviti i da se ono nalazi u sudu. U istom čl. ZPP-a st.6. ZPP-a ne vidi se smisao takve zakonske odredbe jer pretpostavka za odredbe stavova 3. , 4. i 5. tog člana da boravište primaoca nije poznato i da je prethodno utvrđeno da primalac ne boravi na adersi posljednjeg poznatog boravišta zašto onda upućivati pismenu obavjest na adresu za koju se prethodno utvrdi da primalac ne stanuje na istoj i time nepotrebno opterećivati postupak dostavljanja.

Takođe je potrebno uskladiti odredbe čl. 348. st. 3. ZPP-a sa odredbama st.5. čl. 352. i st. 3. čl. 353. ZPP-a tj. da se dostavljanje vrši samo putem OTS.

Predloženim izmjenama omogućilo bi se efikasnije i brže dostavljanje jer je u dosadašnjoj primjeni tih zakonskih rješenja primjećeno da su neprimjenljiva i da samo opterećuju postupak dostavljanja.

Efikasnijem dostavljanju doprinijelo bi i dostavljanje preko ovlašćenog pravnog lica registrovanog za vršenje poslova dostave čiji bi dostavljači bili adekvatno educirani za tu vrstu posla. Time bi se smanjio broj neurednih dostava koje se sada plaćaju organizaciji PTT saobraćaja kao da su uredno izvršene a organizacija ništa ne čini da tako i bude. Naime, kada bi se plaćalo samo uredno dostavljanje onda bi i dostavljači organizacije PTT-a bili svakako zainteresovani da obave dostavu prema odredbama ZPP-a a sudovi nebi odgađali svoja ročišta zbog neuredne dostave.